

Derecskei HÍREK

V. évf. 12. szám, 1995. december

Derecske város havonta megjelenő lapja

Ára: 25 Ft

Kellemes ünnepeket!

Kellemes karácsonyi ünnepeket és boldog új évet kíván városunk valamennyi polgárának a Derecskei Hírek szerkesztősége!

Meghívó szépségversenyre

A Pandzsák Kulturális Egyesület, Kelet-magyarországi Romák Szövetségi Párt megyei női szépségversenyt rendez, melyen minden magyar állampolgár részt vehet.
Helye: Derecske, városi sportszarnok.
Ideje: 1995. december 8., péntek, 19 óra.
Jelentkezés és jegyelővétel: minden pénteken 9-14 óráig a derecskei sportszarnokban.
Jelentkezési határidő: 1995. december 1., péntek, 14 óra.

Program

19.00: köszöntő – előadó a párt szóvivője. Zenés, táncos műsor a Pandzsák Egyesület előadásában.
19.45: szépségverseny – bevonulás farmerben, pólóban.
20.30: diszkótánc- és aerobiktánc-bemutató.
21.00 hallgató roma dalok.
21.30: szépségverseny – bevonulás bikiniben.
22.00: együttes táncok, dalok.
22.20: szépségverseny – bevonulás estélyi ruhában.
23.00: eredményhirdetés. „Ki Hajdú-Bihar megye legszebb lánya?” – díjkiosztás.
23.30-03.00: bál – diszkó, poprock, nosztalgikus táncok.

Közmeghallgatás

Derecske város önkormányzati képviselő-testülete értesíti a lakosságot, hogy 1995. december 11-én 18 órakor a polgármesteri hivatal házasságkötő termében közmeghallgatást tart. Minden érdeklődőt várnak.

Szalagtűző ünnepség

Az I. Rákóczi György Gimnázium 1995. december 15-én 16 órakor szalagtűző ünnepséget tart a városi sportszarnokban. A rendezvényre a gimnázium tanszék- és tanuló szeretettel várják az érdeklődőket.

Könyvtári hírek

A Könyvtári és Informatikai Kamara kezdeményezésében 1995. október 9-16. között Összefogás a könyvtárakért rendezvénysorozat volt országunkban. A derecskei városi művelődési központ és könyvtár szervezésében került sor a – rendezvénysorozathoz kapcsolódva – családi vetélkedőre október 22-én. Hét játékos kedvű család jelentkezett a vetélkedőre, közülük az első három helyezés a következőképpen alakult: 1. Porkoláb-Diószegei család, 2. Csekő család, 3. Antal család.

Az intézmény nevében ezúton mondunk köszönetet azoknak a vállalkozásoknak, vállalkozóknak, akik felajánlásaikkal támogatták rendezvényünket: Elan Utazási Iroda (Debrecen, Batthyány u. 3-5.); Burai István grafikus; Populus Kft. – Csemetekert; kondiszalón; Antal János; Lénártné Galgóczi Erika; Nagyné Filipcsin Tímea; Figéné Szöllősi Judit; Botyán Katalin; Kishangya söröző; Korr-Metál Fémszerkezeti Kft.; Varró Lajosné; Szilágyi Lajosné; Szabó József (Tiszafilm-kölcsönző); Nagy László; Kiss Károly; Csoma Andera; biobolt; Szilágyi Albertné; Blondy és Társa Kft.; Jakó Üzletház; Linda butik; Oázis Kulturális és Szabadidős Egyesület; Nagy József-né.

Derecskei századosból debreceni főnyomozó

NYÍRÓ GIZELLA

Az októberi bűnesetek alakulásáról Grédely János százados, őrsparancsnok-helyettes számolt be. Elmondta, hogy októberben a derecskei rendőrség területén 58 bűnyüben rendeltek el nyomozást, mely bűnyügek-ből Derecske területén 29 vált ismertté. Továbbra is a vagyon elleni bűncselekmények élveznek prioritást, mivel öt esetben rendeltek el nyomozást betöréses lopás, tizenöt esetben egyéb lopás miatt.

A közterület rendjét sértő bűncselekmény tíz esetben vált ismertté. (Egy rablás, négy rongálás, egy közveszély okozás, három garázdaság és egy súlyos testi sértés). Egy esetben rendeltek el nyomozást ügynevezett pénzhamisítás bűncselekménye miatt. Ez nem a klasszikus pénzhamisítást jelenti, hanem egy esetben fizettek Derecske város területén fényképezőgéppel. A hónap folyamán tizenkilenc esetben történt elfogás, tizenhét esetben bűncselekmény elkövetése miatt fogtak el személyeket, míg két esetben körözés miatt.

– Milyen említésre méltó esetekről tud beszámolni?
– Október közepén kirívónak nevezhető bűncsele-

Debreceni nyomozó(k) munkában. Hamarosan új kollégát kapnak
Fotó: Karap Kornélia

mény történt. Derecskei vállalkozó sérelmére lakásán több személy vagyoni kárrendezése címén megjelent és a vállalkozót oly súlyosan bántalmazták, hogy sérülései nyolc napon túl gyógyultak. A hozzátartozók közreműködésének köszönhetően az elkövetőket a bejelentéstől számított néhány percen belül sikerült elfogni. Ellenük folyik a büntetőeljárás. Derecske város területén november 16-ra virradóan idős hölgy sérelmére ismeretlen tettesek súlyos bűncselekményt, csoportos rablást követtek el. A sértett lakásába az ismeretlen elkövetők ajtó kifeszítés módszerével hatoltak be, majd az

ágyban alvó 68 éves, egyedül élő hölgyet egy karóval arcon ütötték. Az ütés olyan erejű volt, hogy a karó három részre tört. Ezt követően az idős hölgyet az ismeretlen elkövetők az ágya mellé, a földre fektették, kezét hátul összekötötték, majd a sértett száját harisnyanadrágjával betömtek és bekötötték. Az ismeretlen elkövetők felderítésére a rendőrség a szükséges intézkedéseket megtette, melyek eddig nem vezettek eredményre. Szeretném kérni a lakosság segítségét, hogy az 1995. november 16-ra virradóan a Derecske, Ady E. u. 11. szám alatt történt fenti bűnyüben, aki érdemleges

információval rendelkezik, az a derecskei rendőrségön – nyomozásunkat segítő – jelentkezzen. A jó információval bíró személyek – titoktartás mellett – 30 000 forint pénztalamban részesülnek.
– Most pedig az országos kriminalisztika reflektorfényében levő személyről kérdezném, aki Közép-Európa legbiztonságosabb börtönéből és fogházából szökött meg.

– Mint a tömegkommunikációs eszközökből ismeretes, a derecskei illetőségű 27 éves Gyöngyösi Sándor 1995. november 19-re virradóan falbontás módszerével az egyszemélyes zárából megszökött és emiatt országos körözést rendeltek el fogolyszökés bűntettének alapos gyanúja miatt. Gyöngyöri Sándor esetében nem az első alkalom. Örömmel tájékoztatom a lakosságot, hogy Gyöngyösi Sándort 1995. november 22-én elfogták.

– Végezetül egy személyes jellegű kérdés: igaz-e a hír, hogy december elsejétől Debrecenbe kerül?

– Igen. Saját elhatározásból és ambícióimtól indítva a debreceni rendőrkapitányság bünyügyi osztályán főnyomozóként dolgozom tovább.

– Új munkahelyén és beosztásában is további eredményes munkát és jó egészséget kívánok a Derecskei Hírek olvasói nevében.

Gondolkodó nyomor, avagy élelem a világom

HRANKÁNÉ HARSÁNYI MÓNIKA

Kilátástalanul sétálok kisvárosunk főutcáján. Kilátástalanul, mert az életem nyomorán próbálok segíteni, de mindhiába. Kérvényeket fogalmazok, munkahely után kutatok. Aztán kérvényeim elutasítják, a munkahelyet betöltik. Ebben az országban születtem, magyar vagyok. Csendben ülök, poros, salétromos albrételemben. Számolok. Rettegek.

Lánykoromban a híres emberek életleírásait gyűjtöttem. Nagyokat derültem életfájdalmaikon, éppen úgy, ahogy most az én kérvényei-

men. Menjek dolgozni! – cseng fülembe oly sokszor a mondat, amelyeket emberek, akik ítélnének felettünk, ordítanak. Pillanatra élelem világgá egy ítélező nő arc, aki azt a tényt, hogy emberek laknak a gimnázium kukájában, traccsparti formájában meséli fodrásának vagy éppen varrónőjének. Neki ez is van. Alkoholista – vágják rá a kuka lakójára.

Miért? – azt senki sem kérdezi. Családok esnek szét. Az apát leépítik, az anyát végkielégítik, a gyerekek pedig szenvednek. Talán majd a közösség megnyugtató, de csak abban az esetben, ha a szülei dolgoznak, vagy főállású milliósok. Mert ma

már az óvodai felvételi sem a régi. Semmi sem a régi. Szavaztunk! Ígértetek! Ígértetek annyi jót. Választottunk! De kiket? Kinek van a tisztelt bizottságban anyagi gondja? Kinek van odafent elmaradt OTP-részlete vagy elmaradt óvodai térítési díja? Kinek fő a feje, hogy este a gyermekének milyen vacsorát adjon?

Alapítványok látnak el tanácsokkal. Önmagukat alapították önmaguknak. Mit segítenek ők? Hát persze, a 22-es csapdája. Ők fogalmaznak, mi beadjuk, ők elutasítanak. Ha van, akkor nem jár, ha jár, akkor nem jut. S ígérgetnek tovább. Barátság a jelző. Jönnek a nemzetiségi. Szolidaritunk. Adunk lakást,

pénzt az induláshoz és persze munkahelyet, mert ő a rászorult. Illedelmesek vagyunk, félreállunk vagy inkább félreállítanak bennünket. Csitulunk, mert csitítanak. Aztán újra lobbanunk.

Este az üzletben szokásos fél kiló félbarna kenyérünk vásárlásakor felfigyelünk. Hátranézünk. Elegáns, ápoltságos, divatos hölgy zsörtölődik a szolid eladólánnyal. Felháborodva meséli, hogy az 17 000 forintos menekültsegélyből csak két kiló banánt tud venni. Megállunk. A banánra gondolunk, milyen régen etünk, majd a számrá gondolunk, és monoton módon a 17 000 szám cseg fülünkben. Nekünk nincs ilyen.

Példamutatás harmincnyolc éven keresztül

SZAKÁLLAS GYULÁNÉ

Ősz. Az 1995-96-os tanév kezdete. A tanév elején, október hónapban köszöntöttük nyugdíjba vonuló kártyásnőket, Ujlaki Gyuláné vezetőhelyettes óvónőt, a gyerekek Émike óvónénijét, aki több mint harmincnyolc évet töltött az óvónői pályán.

Korának ellentmondó energiája, a gyerekekhez való türelme, szeretete, ragaszkodása a fiatalabb kártyásnők számára is példamutató érték. Mindig és mindenben

Ujlaki Gyuláné

számíthattunk rá, mert tapasztalatait megosztotta velünk, tanácsaival segítette munkánkat. Őszinte és nyílt természete miatt a szülők szerették, tisztelték és ezért bizalommal fordultak hozzá. Óvónői diplomáját Hajdú-böszörményben 1957-ben szerezte meg. Szülőfalujában, Kismarjában dolgozott óvónőként 1965-ig. Időközben házasságot kötött, és első gyermeke megszületése után 1965 májusában Derecskére helyezték férjével együtt. A 2. számú óvodában kapott állást. Többéves folyamatos munkaviszonyát csak rövid

ideig szakította meg. Kisánnyá született, akivel két és fél éves koráig volt otthon.

1983-tól az 1. számú napközi otthonos óvodában mint óvodavezető-helyettes vállalt megbízatást. Munkájának eredményességét több kitüntetés is fémjelzi. Nyugdíjba vonulásakor pedig a több évtizedes lelkiismeretes, kiemelkedő pedagógiai munkáját elismerő Pedagógus Szolgálati Emlékérmét kapta meg. Nyugdíjazása nem jelenti az óvodától, a gyerekektől való végleg elszakadást, hiszen rendszeresen meglátogat bennünket.

Tartozni kell valahová

BARANYA KÁROLY

A legidősebb tagok sem emlékeznek rá, pontosan mióta szokás, hogy a Petőfi Szövetkezet az őszi munkák vége felé összehívja nyugdíjasait egy kis vendéglátásra, beszélgetésre. Most november 12-én, vasárnap került erre sor. Örömmel tettem eleget a meghívásnak, mert néhány nappal előtte egy beszélgetés során mostanában szokatlan mondat ütötte meg a fületem. „Régem nem ment ilyen jól a Petőfinek.”

„Mindig örömmel és egy kis szorongással jövök ezekre a találkozókra – kezdte beszédét Filep József, a szövetkezet elnöke. – Örülök, mert viszonylatban sok régi kedves ismerőst, és izgatottan várom, miként értékelik a szövetkezet ez évi tevékenységét.” Aztán elmondta, hogy az elmúlt egy év alatt a taglétszám 41 fővel (10 százalék) csökkent. Ennek oka sajnálatosan a nyugdíjas tagok elhalálása. A jelenlegi taglétszám 415. A nyugdíjasok száma 301. A szövetkezetnél 25 alkalmazott és 48 vállalkozó dolgozik. A munkaképes tagok közül sokan máshol dolgoznak. Csökkent a szövetkezet termőalapja. Ma 1176 hektáron gazdálkodnak. 1995-ben körülbelül 60 millió forintot forgalmaztak földtulajdonosok a szövetkezetben keresztül. A lecsökkent földterületen eredményt csak intenzív gazdálkodással lehetett elérni. Az öntözési kapacitást kétszeresére növelték. Ennek köszönhető, hogy cukorrépából az utóbbi évek legjobb termésátlagát sikerült elérni. Szépen hozott a borsó és a hibrid kukorica is, igaz, itt kellett legtöbbet öntözni. Az aszálykár az öntözés ellenére jelentős volt.

Gyarapodott az állatállomány is. Jelenleg 397 tehen van a szövetkezetnek. A szaporulatot egyéves kor előtt értékesíteni kell, mert kereslet csak a kis súlyú bikák iránt van. A felvásárlási ár elfogadható, de az anyaatlak tartása komoly költséget és kockázatot jelent. Az is növelte a költségeket, hogy az aszály miatt hamar beszorultak a jószágok a legelőről az istállóba. A sertésállomány megháromszorozódott. A kiváló minőségű tenyészállatoknak országsszerte kereslete van. Érdekes, hogy Derecskén tudtak ezekből a legkevesebbet értékesíteni.

A szövetkezet igyekszik alkalmazkodni a változó helyzethez. Az árbevétel több mint felét idén is az igényes fajták tenyésztésével, értékes növénykultúrák termesztésével sikerült elérni. Nagyon jelentős volt a vetőmag-, a hibridkukorica-, vetőborsó- stb. termelés. Az idén 20 millió forintot fordítottak fejlesztésre, beruházásra. Az öntözőberendezések bővítése mellett épült bekötőt, 2x40 vagonos silótároló, a külső telephelyekre még az idén bevezetik a telefont, a központi tanya és a Német-szik gázellátása jövőre megoldható lesz. A gázvezeték kiépítéséhez 1995-ben 1 700 000 forintot fizettek be. Nem abrakkal kell majd fűteni a malacnevelőt. Egy millió forinttal járul hozzá a szövetkezet az Aranyosi út építéséhez. De támogatni tudták az NB I-be bekerült női kézilabdacsapatot, a labdarúgókat és városi nyugdíjas-egyesületet is.

Az elnök szerint a törvénykezők nem jó szemmel nézik, hogy a szövetkezet támogatni akarja saját tagságát. A földhasználati díj adójának emelését tervezik. A szövetkezet, ha kell, a szabályok megsértése árán is, védeni kívánja a földjüket gondjaikra bízók érdekeit. Nem akarja, hogy a földet elvigyék oda, ahol az adót nem fizetik be. A mezőgazdaságnak el kellene foglalnia méltó helyét a magyar gazdaságban. Ez a parasztság beszélni szeretne az ország vezetőivel, és nem csak megtűrten lenni ebben az országban.

Hogyan tovább? Az őszi szántásokat befejezték. 530 hektáron búza, 84 hektáron árpa alá készítették elő a talajt, illetve vetették el. Tervezik továbbá száz darab tenyészőcső süléd beállítását. Biznak benne, hogy a jó takarmányozással, a megfelelő fajtaválasztással képesek lesznek 300 kocás telepet is működtetni.

Egy új növényvédőgép beszerzését tervezik, melynek értéke 7 millió forint. „Ehhez képest nem drága a búza!” Már 8 millió forint értékű műtrágyát használtak fel az ősze. „Sok szövetkezet a túlélésre rendezkedett be. Nekünk ez kevés. Nekünk fejleszteni kell. Sokan bolondnak tartottak minket, hogy a vetőbúzárt nem adtuk el étkezési búzaként, mert magas volt az ára. Mi azoknak adtuk el, akik azt elvetették.”

Rend, jog, biztonság: szóval amik nincsenek

CSIZMADIA SÁNDOR

Két éve a Derecskei Hírek októberi számában magam és mások nevében eléggé drámaian, a valóságot tükrözve leírtam, mi történik városunkban, kertjeinkben. Azt is írtam, hogy elmentem a polgármester úrhoz, ecsetelve a már akkor is élő valóságot, a gátlástalan pusztítást, kértem a polgármester urat, hogy az önkormányzat tűzze már egyszer napirendre mindezeket, mert felelőtlenség a gondokat a szőnyeg alá seperni.

Nem sok jót kaptam, még ígéretet sem. Sajnos ismerjük ezeket a dolgokat, de hát sokat nem tehetünk, talán majd később valamilyen megoldást keresünk. Vegyes érzelmekkel távozva az utcára kilépve magamban azt gondoltam, „Istenem, hát ez egy tutyi mutyi hivatal!”

Ma 1995. november végén járunk, két évvel később, egy új választási cikluson túl, elmúlt a régi, jött egy másik, egy új. A demokráciáról alkotott vélemények ismét kezdődnek elől. A sokszínű pártcsoporthoz harcaiban mindig ott szerepel valami olyan, rendet teremtenek és biztonságot, és még sok-sok-sok más is. Állampolgárként, kisembereként, választóként mint nyugdíjas azt is gondolhatom vagy gondolhatnánk,

A vandalizmus nem ismer határokat

hogy a szavazatokkal a Parlamentbe jutott képviselők vagy az önkormányzatokban, legalább a dolgozó emberek érdekében lennének egységesek.

Ez lenne a feladatuk. Ezért élveznek kivételes jogokat abban a csodálatos palotában, amelyet mi Országháznak ismerünk. Látnak, hallnak, hogy a demokrácia ürügyén mennyi időt pazarolnak el feleslegesen, és azt is, hogy mindezek után itt nincs rend, sem jog, és a statisztikai adatok a mérvadóak, megálljuk a helyünket más összehasonlításban is. Ez a statisztikázás lent is ugyanúgy van. De mi tudjuk, egyszerű kisemberek, hogy ez a valóságban nem így van. Úgy ösztönöz, bódítanak bennünket.

Tisztelettel kérem vagy

kérdezem, lehet-e demokrácia rend, jog és biztonság nélkül? Nem! Azt is látjuk, hogy egyesek már eleve nem valamely eszméhez csatlakozás szürke párttagsági szándékával, inkább a nagy karrier reményével léptek fel. Van ott abban a szép nagy házban a zavaros fejű fantasztától a kétkulacsos szétlógó mindenféle ember. (A közügyekért tenni csak azóta ilyen kelendő, amióta jelentős jövedelem jár érte.) Hiszem és gondolom, hogy a nagy szavakkal és jelszavakkal dobálózáson túl a nagyokosok jelentős része meg sem próbál elgondolkozni azon, hogy milyen nehéz az egyszerű emberek ügyeinek, bajainak a szolgálata.

Látnak a legutóbbi választások idején a reális önérté-

kelés hiányát. Mintha mostanáé, kerüljék be a parlamentbe vagy a képviselőtársulatba, aztán majd meglátjuk. Sajnos és szomorú, hogy valamennyi választás alkalmával jó páran be is kerültek néhányan még a második ciklusban is, pedig látnak az addigi szereplésüket. A ma közállapotok az egész társadalmat mutatják be, de ki fessze a társadalom erkölcsi alapját? Mondhatjuk, a mai mindenkor hatalom az, amely példát mutat és fellép mindenféle rendetlenség ellen, vagy elnézi és rossz példát mutatva ösztönzi azokat.

Azt látjuk, hogy a jelenlegi jog nem elégséges eszköz a jelenlegi társadalmi helyzet megjavítására. Azt is látjuk, hogy abban a szép nagy házban mennyi jogi doktor van, hiszen törvényeket alkotnak, amikor szavaznak, nyújtják a kezüket és aztán olyan törvények születnek vagy olyat alkotnak, amivel sportnyelven kifejezve focizni lehet. Látnak, hogy egyszer a Józsi bácsi térfelén volt a labda, máskor meg az Árpádbácsi térfelén. Ma pedig egy többségében megszavazott törvényt kevés idő után törvénytelennek nyilvánítanak. Sokan a világban meg is mosolyognak bennünket. Micsoda világot élünk? Van itt jog, rend és biztonság, amelyek külön-külön is fűgnek és feltételezik egymást? Nincs!

Bepillantás az országgyűlés munkájába

NYÍRÓ GIZELLA

Az I. Rákóczi György Gimnázium utazást és turizmust tanulói diákjai kirándulást szerveztek Budapestre, a Parlamentbe. Különleges kívánságuk volt: betekinteni az országgyűlés plenáris munkájába. Ehhez választókerületünk országgyűlési képviselőjének, Takács Imrénnek a segítségét kértük s kaptuk meg.

November 21-én délelőtt 11 órakor várt bennünket a Parlament IV-es kapujánál, s tüzetes ellenőrzés után várakozással teli érzésekkel, megilletődve léptünk be az ország első házába. A látvány lenyűgöző volt. A monumentális, a pompa mindannyiunkat csodra intett. Először a turisták előtt is nyitott felsőházba mentünk be, majd a valódi ülésterembe. Az 1. emeleti karzaton foglaltunk helyet, s csöppentünk bele a családi pótlék részletes vitájába. Elképedtünk, milyen kevés – 67 – képviselő volt jelen. Képviselőnk megnyugtató bennünket, a többiek

Takács Imre képviselő (jobbra), Radics Péter, a TV-híradó tudósítója és Nyíró Gizella a parlament folyosóján

is ott vannak, csak éppen bizottsági üléseken és az érdekegyeztető tanács ülésén.

Az ebédszünetben az országház büféjében ismerős képviselőkkel együtt falatoztunk, szót váltottunk Márai Péterrel, Kósa Ferenc filmrendezővel, Szekeres Imre frakcióvezetővel, Radics Péterrel, a tv-híradó tudósítójával, Szilágyi Péterrel, a berettyóújfalui választókerület képviselőjével. Szunyogh Károly államtitkár a turisták

elől elzárt Munkácsy-termet mutatta meg nekünk, ahol a 14x4 méteres, honfoglalást megörökítő Munkácsy-képeben gyönyörködhattunk.

Képviselőnk személyes ismerettségét kihasználva megnéztük az országház könyvtárát is, melyben a történelem illata érződött. Az azonnali kérdések órájára sietvén összefutottunk Szabó György népiöléti miniszterrel, akitől keresetlen szót kértünk a kaptunk. Ime: „Sok szeretet-

tel köszöntöm a derecskei gimnázium tanulóit, pedagógusait, akikkel a Parlament folyosóján találkoztam első látásra azt tapasztaltam, hogy nyitott, érdeklődő fiatalok, s minden bizonnyal szép jövő előtt állnak, ha ezt a tulajdonságukat megőrzik.”

A délutáni ülésszakra kicsit későn érkezvén már csak a 2. emeleti karzaton volt helyünk, ahonnan rosszabb „rálátással” és akusztikai hiányosságokkal élvezhettük a záporozó kérdéseket és a miniszteri-államtitkári válaszokat. Az ülésteremből távozóban a pedagógus szakszervezet főtitkárával, Szöllősi Istvánnal futottunk össze, akitől tárgyalásai eredményeiről érdeklődtünk. Az ET-ülésen annyit sikerült elérni, hogy az 1982 előtti munkaviszony is beszámít a közalkalmazotti jogviszonyba.

Mindent összevetve, egy életre szóló élménnyel gazdagodva, elégedetten indultunk haza, s köszönetet mondtunk Takács tanár úrnak, hogy egész napját ránk áldozva lehetővé tette ezt a hasznos parlamenti látogatást.

Velünk élő történelem: ápoljuk a hagyományainkat

CSÍK ISTVÁN

A népi kultúra fogalma sokunk tudatában összeforrott a hagyományörzés, az értékmegővő kényszerével. Szerencsére sokan élnek, dolgoznak városunkban is, akik felelősséget és tehetséget éreznek magukban szűkebb hazájuk, Derecske és vidéke népi kulturális értékeinek feltárására, gondozására, továbbadására.

Segítők, a régi idők élő tanúi egyre kevesebben vannak. A régi paraszti kultúra keretei csaknem felbomlottak, an-

nak tartalma és formája megváltozott, feledésbe merült. E paraszti hagyományok megannyi életformát jelentettek, meghatározott gazdasági feladatokkal, életlehetőségekkel, társadalmi kötöttségekkel.

Mivel a népi kultúra szerves része a magyar művelődés történetének, ezért különösen fontos, hogy a legféltettebb népi örökségeinket – köztük kiemelt helyen a városunkban gyakorolt népi kismesterségeket s azok műveit – már kicsi kortól megismerhessék gyermekeink. Az a nép, amely hagyományait nem adja tovább a következő

generációnak, a gyökereit veszti el” – írta egykor valaki. Városunk művelődési, oktatási intézményeiben nem feledkezünk meg erről, még ha összefogva, a tennivalókat felosztva, az eredményeket jobban közkinccsé téve eredményesebbek lehetnénk is.

A Bocskai-iskolában például A szülőföld tartó várázsa elnevezéssel több éve kiemelt figyelmet fordítanak a helyi hagyományörzés koncepciójára, amelyhez Nagy József, gimnáziumunk jelenlegi igazgatója elképzelése alapján tettük meg a kezdeti lépéseket. Azóta az

által készített helytörténeti olvasókönyvből tanítjuk Derecske történetének keresztmetszetét, szorgalmasan gyűjtjük a régi idők tárgyi emlékeit iskolamúzeumunkba, ami ma a város egyetlen jelentősebb gyűjteménye.

Négy nevelőnk (Sárközi Béláné, Csík Istvánné, Nagy Mihályné és Varga Imréné) gyűjtéseire alapozva készül a helyi hagyományok és a családi és közösségi ünnepek szokásait s más népszokásokat, babonákat, népi játékokat, dalokat, népi ételrecepteket, a ma emberek számára érdekes régi helyi történeteket, a népi humor

E lap következő számaiban sorozatot szeretnénk útjára bocsájtani, melyben megbecsüléssel mutatnánk be a népi iparművészet, a népi kismesterségek városunkban dolgozó képviselőinek a városon kívül inkább ismert munkásságát. Továbbá helyi értékeink felkutatásához keressük azokat, akik a paraszti élet feledésbe merült hagyományait, a családi és közösségi ünnepek szokásait s más népszokásokat, babonákat, népi játékokat, dalokat, népi ételrecepteket, a ma emberek számára érdekes régi helyi történeteket, a népi humor

emlékeit szívesen közkinccsé tennék a Derecskei Hírek hasábjain is.

Használati tárgyak, régi írásos dokumentumok felajánlását is köszönettel vesszük, azokat megővjük egy leendő városi múzeum számára. A helytörténet és hagyományörzés emlékeinek videofelvételére is vállalkozunk. Munkálkodunk városi összefogással kulturális értékeink gyűjtésén és bemutatásán! Jelentkezéseket, felajánlásokat, javaslatokat a Bocskai István Általános és Zeneiskola igazgatóságán várunk a Szóvati út 2. szám alatt.

Anyakönyvi hírek

Születtek

10. 20.: Karalyos Diána (Karalyos József-Nagy Judit).
10. 27.: Mászai Gyöngyi (Mászai Tibor-Széles Gyöngyi).
10. 31.: Nagy László Bence (Nagy László-Zöld Veronika).

Házasságot kötöttek

11. 04.: Zoványi Andrea-Lénárt Gyula.
11. 04.: Nagy Érika-Szabó Zsolt.
11. 11.: Farkas Éva Mariann-Cseh Attila József.
11. 18.: Katona Ildikó-Szakmár Sándor.

Elhunytak

10. 23.: Kozák Sándorné (72 éves; Derecske, Ipar u. 10.).
10. 29.: Zsáka Albert (90; Derecske, Csokonai u. 6.).
10. 31.: Balogh Jenőné (92; Derecske, Csokonai u. 12/a).
11. 01.: Zsáka Albert (61; Derecske, Csokonai u. 6.).
11. 04.: Nagy Domokosné (100; Debrecen, Kishegyesi u. 61/C).
11. 07.: Szilágyi Imre (88; Derecske, Rákóczi u. 63.).
11. 07.: Hamza Mihályné (74; Derecske, Hold u. 2.).
11. 09.: Nagy Lajos (49; Derecske, Rózsa u. 12.).
11. 10.: Cseke Imre (85; Derecske, Köztársaság u. 172.).
11. 11.: Sipos András (82; Derecske, Rákóczi u. 84.).
11. 13.: Kovács Lajos (64; Derecske, Móricz Zs. u. 17.).
11. 15.: Békési Józsefné (88; Derecske, Rákóczi u. 83.).

MEGNYÍLT!!!

A JÁTEK-, KÖNYV-, AJÁNDÉKÜZLET
a Köztársaság út 119. szám alatt, a Díóda mellett.

- Sokféle építő- és ügyességfejlesztő játék.
- Hangutánzó állatok, autók, farsangjátékok.
- Disney figurák, tányérok, kulacsok, poharak, állatok, puzzle kirakók többféle anyagból.
- Letörölhető és parafa üzenőtabletták, állatfigurák hátfizsók.
- Cumik, cumisüvegek, csörgők, praktikus használati tárgyak babáknak.
- Kerámia, plexi, bőr, réz és fonott ajándéktárgyak, homokképek, gyerekgagyműk.
- Könyvújdonságok.

Videohír

A Tiszafilm Kft. derecskei videotékái minden kedves klubtagnak **kellemes karácsonyt és boldog, új élet kívánnak.**
Decembertől „újabb meglepetés” a videotékáinkban!
„Minden egy helyen, a legolcsóbban a Tiszafilm-videotékákban!”
Cím: Tiszafilm videotéka (művelődési ház), Szilvia videotéka (Köztársaság u. 43.).

GŐZERŐ AUTÓSISKOLA

Belföldi áru fuvarozói szolgáltatást végző vállalkozók szaktanfolyama indul.

Érdeklődni:
KABAI SÁNDOR,
Derecske,
Rákóczi u. 10. I. 1.
Tel.: (54) 410-938,
06 (20) 447-768

Az Alma KSC hetedik – a közönség is NB I-es

BARANYA KÁROLY

A városavató óta talán csak néhány gimnáziumi szalagavató tudott olyan népes közönséget vonzani, mint az NB I-es kézilabda-csapatunk hazai mérkőzése. Novemberben két olyan csapat szerepelt Derecskén, akik a nemzetközi mezőnyben is szép eredményeket értek már el.

Elsején a Győr ellen fantasztikus hangulatú mérkőzésen, jó játékkal döntetlent ért el a csapat. Sajnos, az első számú kapusunk, Pusztai-né az első percekben megsebesült. Ennek ellenére a vendégek, akiknél a világválogatott Szántó Anna is játszott, örültek jobban az egy pontnak. Ha Bea belövi azt a hestest...

Nyolcadikán jött a Fradi. A lányok megilletődötten

A háttérben a zászló ne tévesszen meg senkit. A Ferencváros elleni meccsen a Loki-szurkolók is a derecskei lányokat biztatták
Fotó: Horváth Katalin

kezdték. Túlságosan tisztelték a nagy nevű ellenfelet. Az 5. percig kellett várni az első derecskei gólra. Mikor Békési Judit lövése után megredült a ferencvárosi háló, a közönség örömmujongását talán

még Debrecenben is hallották. Aztán a pályán a megilletődöttségből idegesség, görcsös akarás lett. Az eredmény pedig egy takaros vereség.

Most a kézilabda-világbaj-

nokság miatt rövid szünet következik a női bajnokságban. A derecskei Alma a tabella közepén foglal helyet. Elismerésre méltó teljesítmény. Mindenképpen szólni kell a hazai közönségről, akik még a sok gólos vereség után is tapssal köszöntötték, vigasztalták a játékosokat.

Ahogy Kesjár András mondta a Győr elleni mérkőzés után: „Ilyen fantasztikus közönség előtt érdemes játszani.” A lelátó, a mérkőzés hangulatát alapvetően a derecskei bal szél határozza meg. Ez a fiatalokból álló népes csoport nem átvéve néhány idősebb trágárkodó, gyalázkodó stílusát, sípál, dobbal, tapsal, énekszóval buzdítja, lelkesíti a csapatot. Jó hallgatni, mikor az ezer fős közönség együtt tapsol velük, dühörög a dob és zúg a „Hajrá, Derecske!”.

Részországgyűlés a régi lelkészi lakásban

Derecske városát és egyházát az 1291-94-ben készült püspöki tizedjegyzék említi először. Az írásos forrás tanúsága szerint már ekkor jelentős tizedfizető hely volt, püspökének tíz kepevel tartozott. Az 1330-as években pedig 22 garast rőtt le papja pápai tizedként. Papjai 1333-ban András, 1334-37-ben Egyed.

A település és egyházának jelentőségét mutatja, hogy a XIV. században alesperesség központja, tizenhárom falu tartozott hozzá. A régi lelkészi lakás volt a színhelye 1543 augusztus elején Martinuzzi Fráter György váradai püspök és országos kincstartó által egybehívott részországgyűlésnek, amelyen a tiszántúli rendek úgy döntöttek, hogy a szultán jóakarátának elnye-

rése érdekében hűségnyilatkozatot és élelmiszert küldenek a török táborba.

1556-ban a templomot enyingi Török János parancsára elfoglalták és az új református gyülekezetnek adták át. Ezzel az eseménnyel a katolikus egyház közel kétszáz évig megszűnt létezni Derecskén. Az egyház újjászervezése a herceg Eszterházy családhoz fűződik, akik a XVIII. század elején kapták meg az uralkodótól településünket zálogbirtokként (1702), majd pedig örökjogon (1745). Eszterházy Pál Antal herceg uradalmi tiszttartójának és cseleedségének ismételt kérésére 1742-ben templomot építtetett, amelyet Csáky Miklós váradai püspök szentelt fel. Újjászervezett egyházközségünk első plébánosa báró Barkóczy Sándor (1742-46) lett.

A plébánia épülete valamivel korábban, már 1940-ben elkészült. Ennek érdekessége, hogy 1823-ban itt volt elszállásolva gr. Széchenyi István több hónapon át mint huszárcsapatvezető, aki ekkor ezredével Derecskén tartózkodott. A jelenlegi műemlék jellegű templom több egymást követő szakaszban nyerte el ma látható formáját. A templom nagyobb részben barokk stílusú.

A templom oltárának készítése ideje ismeretlen. Az oltáron páduai Szent Antalnak, templomunk védőszentjének életnagyságú faszobra áll. Az oltár felső részén a herceg Eszterházy család címere utal az 1905-ig fennálló kegyúri jogokra. A templomhajó Árpád-házi szenteket ábrázoló színes üvegablakait (az északi falon Szt. István, Szt. Mar-

git, a déli falon Szt. Erzsébet és Szt. László) Ligeti Sándor és fiai kispesti üvegfestészek készítette 1928-ban.

A templom első orgonája 1844. március 30-án szolgált meg. Komornyik Benedek nagyváradi orgonaművész építette. A jelenlegi, nemrégiben felújított, 1910-ben készült Angster orgona Buday József és neje adományozásából készült. A toronyban lévő három harangot a temesvári Novotny cég öntötte 1909-ben. A katolikus temetőben 1834-ben készült harangon Szt. János evangélista domborműve látható. A templom tornyának felújítására 1953-ban, majd a nagy viharok miatt 1962-ben került sor. A templom belseje 1963-ban és 1990-ben, a külseje pedig 1965/66-ban és 1991-ben lett renováltatva.

Árutermezők, kistermezők figyelmébe!

TEGDÉS LÁSZLÓ

A növényvédő szerek választéka évről évre változik: egyes készítmények eltűnnek, ugyanakkor újabbak jelennek meg. Beszerzésük előtt azonban tudnunk kell, hogy a forgalomba kerülő növényvédő szerek a felhasználás szempontjából csoportosítva, minősítve vannak.

I. forgalmi kategóriájú (korábban nagyüzemi szerek), II. forgalmi kategóriájú (korábban feltételes forgalmú szerek), III. forgalmi kategóriájú (korábban szabad forgalmú szerek) szerként. Az áruter-

mezők, kistermezők és kertészkezők a III. és II. forgalmi kategóriájú növényvédő szerekkel dolgozhatnak a következő figyelembevételével.

A III. kategóriájú növényvédő szer felhasználására nincs különösebb korlátozás, csak az engedélyben (csomagolóburkolaton vagy a használati utasításon) szereplő szabályokat kell betartani. A II. kategóriájú növényvédő szer árutermező, kistermező, kertészkező – kizárólag saját célra – csak akkor vásárolható és használható fel, ha arra megfelelő engedéllyel rendelkezik!

Az engedélyt a lakóhely szerinti illetékes növény-egész-

ségügyi és talajvédelmi állomás vezetője adja ki annak, aki növényvédelmi szak- és betanított munkás, közép- vagy felsőfokú növényvédelmi vagy felsőfokú mezőgazdasági (agrár, erdész, kertész) képesítéssel rendelkezik, vagy aki a minisztérium által előírt nyolcvanórás tanfolyamot elvégezte és eredményes vizsgát tett. Az engedély visszavonásig, de legfeljebb öt évig érvényes.

A megnövekedett termelői igényeket figyelembe véve a Debreceni Regionális Munkaerő-fejlesztő és -képző Központ a minisztérium által előírt nyolcvanórás tanfolyamot indított, ami vizsgával

zárul. Az eredményesen vizsgát tett résztvevő a Hajdú-Bihar Megyei Növény-egészségügyi és Talajvédelmi Állomás vezetője a II. forgalmi kategóriájú növényvédő szerek vásárlására és felhasználására hatósági engedélyt ad ki.

A tanfolyamra való jelentkezés feltétele: nyolc általános iskolai végzettség megléte.

A tanfolyammal kapcsolatban bővebb információ a Debreceni Regionális Munkaerő-fejlesztő és -képző Központ információs irodájában (4034 Debrecen, Vámospécsi u. 84., telefon: 346-106).

Építetők, figyelem!

Lakó- és melléképületek, üzletek, műhelyek, gazdasági és állattartási épületek tervezése, és teljes körű ügyintézés a lehető leg-rövidebb határidőre.

Télen terveztesse, hogy tavasszal építhesse!

G. NAGY ISTVÁN
magántervező és kivitelezési vállalkozó
(Derecske, Plác útca 6. I. e. 5.
Tel.: 411-411).

Csak nálunk!!!

Egy lépéssel több az egészséges hajért és fejbőrért.

Hajgyógyászat, hajkozmetika, mikroszkópos hajvizsgálat. A fitokozmetika segítségével minden típusú hajhullásra és fejbőrbetegségre van megoldás.

BERNÁTNÉ ÁGI

Derecske, Semmelweis u. 1/a
Telefon: 410-152